

**คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ตามความคิดเห็นของครู ศึกษาเฉพาะกรณี :
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียน
สวนขยาย องค์กรักษ์**

**DESIRABLE CHARACTERISTICS OF STUDENTS BASED ON TEACHERS'
OPINIONS: A CASE STUDY OF SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY PRASARNMIT
DEMONSTRATION SCHOOL (ELEMENTARY) AND ONGKHARAK
DEMONSTRATION SCHOOL**

วีรภักดิ์ ยอดนาม¹, รศ.ดร.ภาวิดา ธาธาศรีสุทธิ², ผศ.ดร.กัลยมน อินทุสุต³, รศ.ดร.ศิริพงษ์ เสาภายัน⁴

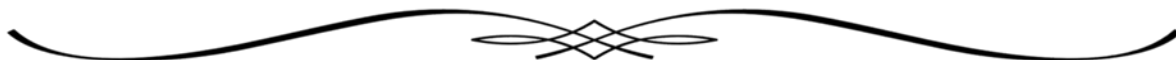
Weerakit Yodnam¹, Pavida Tharasrisuthi², Gunyamon Intusut³, Siriphong Sauphayana⁴

¹นักศึกษาศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²อาจารย์ สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³อาจารย์ สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

⁴อาจารย์ สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Received : January 10, 2019

Revised : February 5, 2019

Accepted : March 29, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามความคิดเห็นของครู ศึกษาเฉพาะกรณี : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรักษ์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และครูโรงเรียนสวนขยาย องค์กรักษ์จำนวน 129 คน เลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามจำนวน 52 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence) ระหว่าง 0.60-1.00 และค่าความเชื่อมั่นโดยเท่ากับ .968 นอกจากนั้นใช้แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือทั้ง 2 ชนิด ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรักษ์ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 9 ด้าน ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมการแสดงผลออกในระดับมากที่สุด คือ การเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ด้านอยู่อย่างพอเพียงเห็นด้วยอยู่

ในระดับปานกลาง คือ การวางแผนการใช้จ่ายเงิน การจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเองในแต่ละวัน การเก็บเงินหรือฝากเงิน ทุกเดือนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และเมื่อสิ่งของเครื่องใช้ชำรุดก็จะซ่อมแซมด้วยตนเอง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบ องค์รักษ์ ที่มีสถานภาพต่างกัน พบว่า ครูหญิงเห็นด้วยมากกว่าครูชาย สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ในด้านความซื่อสัตย์ ด้านมีวินัย ด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน และด้านรักความเป็นไทย ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความเห็นไม่ต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป เห็นด้วยมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี เกือบทุกคุณลักษณะ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 เห็นด้วยมากกว่าครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

3. จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ทั้ง 9 ด้าน จะต้องบูรณาการในแผนการสอนทุกรายวิชา การจัดกิจกรรม Home Room การให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม และการติดตามผลการประเมินคุณลักษณะแต่ละด้านอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ : คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน, โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม), และโรงเรียนสวนกุหลาบ องค์รักษ์

Abstract

This research aims to studies the desirable characteristics of students as based on teachers' opinions in the case of Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Elementary) and Ongkharak Demonstration School. The researcher adopted a survey research method in carrying out this research investigation. Employing the stratified random sampling method, the researcher collected a sample population of 129 teachers employed at Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Elementary) and Ongkharak Demonstration School. Constructed by the researcher, the three research instruments utilized for collecting germane data were as follows: A 52-item questionnaire whose Index of Item-Objective Congruence (IOC) showed that its content validity fell between 0.60 and 1.00 and whose internal reliability showed a Cronbach's α (alpha) score of 0.968 in addition to an interview form. Findings are as follows:

1. The teachers under study agreed as to the nine desirable characteristics at a high level. When considering each characteristic as expressed in behavior, the aspects at the highest level were participation in school activities and activities apropos to the religion they venerated. Expressed at a moderate level, the aspects adequately embraced were planning how to use money; recording one's daily income and expenses; saving money or depositing money every month at least once a month; and when things are out of order, making reparations on one's own.

2. In comparing the opinions of teachers who differed in status, it was found that female teachers exhibited agreement at a higher level than did their male counterparts. For the desirable characteristics of students in the aspects of honesty; being disciplined; seeking knowledge; and loving "Thainess," teachers who

differed in educational qualifications did not exhibit concomitant differences in their opinions. Teachers who had teaching experience of more than ten years agreed at a higher level in almost all characteristics than those whose teaching experience was less than ten years. Teachers at the Prathom Sueksa One to Four level agreed at a higher level than those teaching at the Prathom Sueksa Five to Six level.

3. Insofar as concerns the interviews, the teachers were of the opinion that the development of the desirable characteristics of students in the nine aspects required integration with lesson plans for all subjects. They were also of the opinion that home room activities should be carried out and held that parents should participate in activities. They also believed that evaluations of follow-ups for each aspect of the characteristics should be conducted regularly.

Keywords: Desirable Characteristics of Students. Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Elementary). And Ongkharak Demonstration School

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงบริบทสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสารบนโลกไร้พรมแดนที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวดเร็วและรุนแรงที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาต้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติไว้ในมาตราที่ 23, 24 และ 26 เกี่ยวกับการจัดการศึกษา สรุปได้ว่า ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ ให้ได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติการสังเกตพฤติกรรมกรเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงมีการผลักดันนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีการกำหนด คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นหนึ่งในเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมีการบ่มเพาะปลูกฝัง กล่อมเกลา และปลูกจิตสำนึกควบคู่กับการเรียนการสอนทางด้านวิชาการเพื่อให้เยาวชนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม เกิดความตระหนักต่อบทบาทหน้าที่ภายในจิตใจของตนเองและดำรงตนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข [1] ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นขยายโอกาสทางการศึกษาให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวางและทั่วถึงโดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา นอกเหนือจากการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย [2]

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เป็นสถาบันที่ให้การศึกษแก่ผู้เรียน คณาจารย์ของโรงเรียน มีหลักการ และยึดมั่นที่จะพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย รักการเรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ มีความกล้าแสดงออก พร้อมทั้งจะใช้ความรู้ความสามารถ สติปัญญา และคุณธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาที่เผชิญอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม ได้อย่างเหมาะสม

ตลอดจนมีจิตสำนึก อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีไทยที่ดีงาม และรู้จักใช้ภูมิปัญญาไทยในการดำรงชีวิต เพื่อความสุข และประโยชน์ของตนเองและส่วนรวม แต่อย่างไรก็ตามยังมีนักเรียนบางคนที่ยังขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการไม่มีระเบียบวินัย เข้าแถวไม่เป็นระเบียบ ขาดจิตสาธารณะ ไม่ช่วยเหลืองานส่วนรวม ใช้จ่ายซื้อของที่ไม่น่าเป็น เป็นต้น

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูศึกษาเฉพาะกรณี: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนส่วนขยายองค์กรฯ ตามหลักสูตรโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนส่วนขยายองค์กรฯ ทั้งหมด 9 ด้าน เพื่อนำไปวางแผนการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป และเป็นแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนส่วนขยายองค์กรฯ ที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนส่วนขยาย องค์กรฯ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนส่วนขยาย องค์กรฯ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และระดับชั้นที่สอน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนส่วนขยาย องค์กรฯ จำนวน 190 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนส่วนขยาย องค์กรฯ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง คำนวณโดยใช้สูตรตามวิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane [3] โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อน 5% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน 129 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 19 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการที่ปฏิบัติการสอน 3 คน ตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มๆ ละ 1 คน ทั้ง 2 โรงเรียน รวมเป็น 16 คน

ระยะเวลาในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดค่านิยามศัพท์เฉพาะที่วิจัย และเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม แล้วร่างข้อคำถามให้สอดคล้องกับค่านิยามศัพท์เฉพาะได้แบบสอบถาม จำนวน 52 ข้อ จากนั้น นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอบรรณานุกรมที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความ

ถูกต้อง รับข้อเสนอแนะและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อให้พิจารณาความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยอาศัย คุณยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ (Face Validity) หลังจากนั้นนำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (The Index of Item Objective Congruency IOC) หากอยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 0.6 - 1.00 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรง มีความเหมาะสมของภาษาและความครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา ผลปรากฏว่า แบบสอบถามทั้ง 52 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับครูผู้สอน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมแล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของ Cronbach ผลปรากฏว่า แบบสอบถามมีค่า $\alpha = .968$ นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบ เพื่อจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดค่านิยามศัพท์เฉพาะที่วิจัย และเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ประมวลข้อมูลที่ได้จากการศึกษา กำหนดเป็นเค้าโครงของการสัมภาษณ์และขอบเขตของเนื้อหา โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วสัมภาษณ์ไปใช้จริง

การดำเนินการวิจัย ในวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอหนังสือจากประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไปถึงผู้บริหารของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบ องค์กรฯ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้น ผู้วิจัยประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้สอบถามครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบ องค์กรฯ โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 129 ฉบับ ทำการตรวจข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ผล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยขอหนังสือจากประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไปถึงผู้บริหารของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบ องค์กรฯ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นได้ประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อที่จะขอสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน จากครูผู้สอน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบ องค์กรฯ จำนวน 19 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการที่ปฏิบัติการสอน 3 คน ตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มๆ ละ 1 คน ทั้ง 2 โรงเรียน รวมเป็น 16 คน พร้อมทั้งประเด็นสัมภาษณ์ ประสานขอนัดเวลา และสถานที่สัมภาษณ์ ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยเตรียมแบบสัมภาษณ์ที่ได้สร้างขึ้นให้พร้อม เตรียมอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการบันทึกการสัมภาษณ์ในการดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยแนะนำตนเองและบอกจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสัมภาษณ์ตามประเด็นในแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำการ สรุปผลการสัมภาษณ์ทันทีหลังจากสัมภาษณ์ ตามข้อมูลที่ได้จากผู้ให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ดังนี้

1.1 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม ลงรหัสในแบบสอบถามทุกฉบับและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ วิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน คือ ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

ทางสถิติ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage) ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรฯ ทั้ง 9 ด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรฯ จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t- test) เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรฯ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและระดับชั้นที่สอน โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance : ANOVA) และถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ไปทดสอบตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's post Hoc Comparison)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตาม แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรฯ ตามประเด็นสัมภาษณ์ วิเคราะห์เนื้อหา โดยการนำมาสังเคราะห์เป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรฯ พบว่า ครูเห็นด้วยกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ในภาพรวมทั้ง 9 ด้าน และแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรฯ รายข้อ พบว่าครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน และการเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของศาสนาที่ตนนับถือ อยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านความซื่อสัตย์ โดยภาพรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก ในด้านมีวินัย โดยภาพรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก ในด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ในด้านอยู่อย่างพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านมุ่งมั่นในการทำงานโดยภาพรวม และรายข้อ อยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรฯ จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่เป็นเพศหญิง เห็นว่าคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ ด้านมีวินัย ด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน และด้านรักความเป็นไทย เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากกว่าความคิดเห็นของครูเพศชาย ส่วนด้านอื่นๆ ครูเพศหญิงและครูเพศชายมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ดังตาราง

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรักษ์ จำแนกตามเพศ ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมและรายด้านดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียน	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.00	0.54	4.15	0.56	-1.573	.118
2. ด้านความซื่อสัตย์	3.87	0.54	4.15	0.65	-2.560*	.012
3. ด้านมีวินัย	3.71	0.61	4.03	0.79	-2.496*	.014
4. ด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน	3.90	0.57	4.10	0.59	-1.995*	.048
5. ด้านอยู่อย่างพอเพียง	3.47	0.78	3.50	0.81	-.219	.872
6. ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน	3.94	0.56	4.07	0.77	-1.046	.298
7. ด้านรักความเป็นไทย	3.75	0.55	4.10	0.77	-2.895*	.004
8. ด้านมีจิตสาธารณะ	4.11	0.50	4.17	0.70	-.589	.557
9. ด้านกล้าแสดงออก	4.35	0.45	4.21	0.59	1.494	.138
รวม	3.89	0.42	4.05	0.59	-1.642	.102

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรักษ์ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ดังตาราง

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรักษ์ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมและรายด้านดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียน	ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.01	0.55	4.16	0.55	-1.561	.121
2. ด้านความซื่อสัตย์	3.93	0.67	4.12	0.57	-1.807	.073
3. ด้านมีวินัย	3.83	0.73	3.95	0.75	-.951	.343
4. ด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน	4.01	0.63	4.02	0.56	-.126	.900
5. ด้านอยู่อย่างพอเพียง	3.42	0.85	3.55	0.74	-.965	.337
6. ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน	3.98	0.59	4.06	0.77	-.679	.498
7. ด้านรักความเป็นไทย	3.92	0.78	3.99	0.63	-.603	.548
8. ด้านมีจิตสาธารณะ	4.09	0.60	4.19	0.65	-.943	.348
9. ด้านกล้าแสดงออก	4.26	0.52	4.28	0.57	-.225	.823
รวม	3.92	0.53	4.02	0.53	-1.127	.262

จากตารางพบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย จําแนกตามประสบการณ์ในการสอน ในภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 10 - 15 ปี มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวม มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 10 - 15 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปีมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน ดังตาราง

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โดยภาพรวม

ประสบการณ์	ใน	น้อยกว่า 10 ปี	10 - 15 ปี	มากกว่า 15 ปี
การสอน	\bar{X}	3.73	4.03	4.24
น้อยกว่า 10 ปี	3.73		*	*
10 - 15 ปี	4.03			
มากกว่า 15 ปี	4.24			

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย จําแนกตามระดับชั้นที่สอน ในภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 เห็นด้วยกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนมากกว่าครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ดังตาราง

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย จําแนกตามระดับชั้นที่สอน ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมและรายด้านดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียน	ระดับชั้นที่สอน			F	p
	ป.1-2	ป.3-4	ป.5-6		
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}		
1. ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.20	4.03	4.20	1.500	.227
2. ด้านความซื่อสัตย์	4.26	4.01	3.83	5.740*	.004
3. ด้านมีวินัย	4.16	3.77	3.76	4.283*	.016
4. ด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน	4.15	4.10	3.80	4.918*	.009
5. ด้านอยู่อย่างพอเพียง	3.62	3.44	3.41	.906	.407
6. ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน	4.08	3.90	4.08	.944	.392
7. ด้านรักความเป็นไทย	4.08	4.00	3.79	2.054	.132
8. ด้านมีจิตสาธารณะ	4.20	4.25	3.99	2.072	.130
9. ด้านกล้าแสดงออก	4.35	4.25	4.20	.789	.456
รวม	4.11	3.96	3.87	2.368	.098

ผลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรฯ พบว่า การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ทั้ง 9 ด้าน จะต้องบูรณาการในแผนการสอนทุกรายวิชา การจัดกิจกรรม Home Room การให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม และการติดตามผลการประเมินคุณลักษณะแต่ละด้านอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

จากการศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ตามความคิดเห็นของครู ศึกษาเฉพาะกรณี :โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรฯ มีประเด็นสำคัญจะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรฯ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีสาเหตุมาจาก การที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรฯ ได้มีการจัดทำหลักสูตรที่ทันสมัย และมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามความต้องการของผู้ปกครองและผู้เรียน คณะครูทุกคนก็ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มตามศักยภาพ และมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยบูรณาการการเรียนการสอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมพิเศษต่างๆ ในชีวิตประจำวัน จึงจะทำให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์และสติปัญญา เป็นผู้มีความสามารถในการจำแนกแยกแยะว่าอะไรควรทำ หรือไม่ควรทำ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงจึงสามารถแก้ปัญหาที่พบได้อย่างชาญฉลาด ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลโลก สอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา [4] ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรมเยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา และสอดคล้องกับ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น [5] ที่กล่าวถึงลักษณะของคนไทยสมัยใหม่ว่าประกอบด้วย คุณลักษณะด้านปัญญา ได้แก่ เป็นผู้ รู้จักเหตุและผล มีวิจารณญาณในการแยกแยะผิดชอบ ชั่วดี คุณและโทษ รู้จักสิ่งที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำบนพื้นฐานความเป็นจริง รู้จักแก้ปัญหาได้อย่างชาญฉลาดปราดจากอคติรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ อย่างรวดเร็วและหลากหลาย รู้คุณค่าของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย มีความละเอียดอ่อนการกระทำผิดประเพณีปฏิบัติในความถูกต้อง ช่วยเหลือเกื้อกูลประโยชน์ซึ่งกันและกันโดยไม่เห็นแก่ตัว ตระหนักและปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น สังคมและมวลมนุษยชาติแก้ปัญหาโดยสันติวิธี เคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นตามระบอบประชาธิปไตย มีจิตสำนึกมุ่งมั่นที่จะพัฒนาและมีความพร้อมที่จะร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ในสังคมให้มีสันติสุข มีจิตสำนึกรู้จักใช้อำนาจและเสริมสร้างทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรู้จักรักษาสุขภาพอนามัยทั้งของตนเองและสมาชิกในครอบครัวได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถ และมีทักษะในการประกอบภาระงานและอาชีพที่สอดคล้องกับสมรรถภาพและศักยภาพของบุคคล

2. ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรฯ ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านมีวินัย ด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน และด้านรักความเป็นไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูเพศหญิงมีความคิดเห็นมากกว่าครูเพศชาย

อาจจะเป็นเพราะว่า ครูที่ต่างประเทศกันอาจมีความต้องการ ที่จะพัฒนาผู้เรียนหรือมีความถนัดในการจัดกิจกรรมที่ต่างกัน ครูเพศหญิงอาจจะแสดงความเป็นมิตรและชอบช่วยเหลือนักเรียน จึงต้องการความเป็นไทย มารยาทไทย หรือมีความเข้มงวดในเรื่องเล็กๆน้อยหรือมีความละเอียดมากกว่าครูเพศชาย ส่วนครูเพศชายไม่ได้เป็นครูประจำชั้น ไม่ได้ดูแลใกล้ชิดกับนักเรียนแต่อาจจะเน้นในเรื่องของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต จึงทำให้ครูเพศหญิงและครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับดลยา จิตตะยโสธร [6] กล่าวว่า พฤติกรรมของชายและหญิงจะเกิดจากการเลี้ยงดูของพ่อแม่ โดยเพศชายพ่อแม่จะเน้นในเรื่องความสำเร็จ การแข่งขัน การไม่แสดงความรู้สึก ตลอดจนการรักษาระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ มักแสดงออกถึงความสามารถในการปกป้องตนเอง ถ้าแสดงออก ส่วนในเพศหญิงพ่อแม่มักจะเน้นในเรื่องของการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มักที่จะแสดงออกถึงการยอมรับผู้อื่น เป็นมิตรและชอบช่วยเหลือผู้อื่น

3. ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบ องค์กรฯ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน อาจจะเพราะว่า ครูทุกคนได้มีการจัดการเรียนการสอน โดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรของสถานศึกษา โดยจัดบูรณาการในการเรียนการสอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมพิเศษต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้สามารถได้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลโลก ครูทุกคนได้จัดการศึกษาตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อต้องการที่จะให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และเป็นที่ยอมรับของสังคม และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ สร้างและพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคม เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นต้นแบบโรงเรียน พัฒนาการคิด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้จัดการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับนิตยา สิริวัตร [7] ได้กล่าวไว้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนนั้น ต้องให้ความสำคัญทั้งในด้านความรู้และลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีที่ผู้เรียนพึงมี เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนในทุกๆด้าน ครอบคลุมทั้งพฤติกรรมจิตใจ และปัญญา ต้องส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ดี ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยที่ถูกต้อง เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ค่านิยม รวมทั้งวิถีชีวิตที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีศักยภาพในการที่จะศึกษาต่อและในการประกอบอาชีพต่อไป เมื่อครูทุกคนได้จัดการเรียนการสอนตามที่กล่าวมาจึงทำให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมและราย ด้านทุกด้านไม่แตกต่างและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑามณี พวงมะลิ [8] ได้ศึกษา สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน รับรู้สภาพและปัญหาการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนไม่แตกต่างกัน

4. ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนกุหลาบ องค์กรฯ ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวม และด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านมีวินัย ด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านรักความเป็นไทย และด้านมีจิตสาธารณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี และ 10 – 15 ปี อาจจะเพราะว่า ครูที่มีประสบการณ์ที่มากกว่าจะเห็นข้อแตกต่างของนักเรียนในแต่ละปีได้ชัดเจน

และเห็นพัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงในตัวของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็น ทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ของนักเรียนได้คิดว่าครูที่มีประสบการณ์ที่น้อยกว่า จึงพยายามเน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านการอบรมสั่งสอนนักเรียนมานาน ไม่ว่าจะเป็นด้านการรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อตนเองและผู้อื่นและปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัยเป็นคนดีของสังคม ส่วนครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี และ 10 - 15 ปี เป็นครูยุคใหม่ จะเน้นเกี่ยวกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียน เพราะเชื่อว่าถ้านักเรียนรู้จักค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองก็สามารถเป็นคนเก่งได้และตั้งรูกักอยู่อย่างพอเพียงตามสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑามณี พวงมะลิ [8] ได้ศึกษา สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้สภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรภรณ์ ฉะยันรัมย์ [10] ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณธรรมจริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ขึ้นไป มีค่าความคิดเห็นแตกต่างกับครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี

5. ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรักษ์ ที่สอนระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านมีวินัย และด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากกว่าครูที่สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 อาจจะเป็นเพราะว่า ครูที่สอนในระดับชั้นเด็กเล็กจะใช้เทคนิคในเรื่องการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมให้นักเรียนรักและมีความสุขกับการเรียน เป็นการปลูกฝังทัศนคติที่ดีให้กับเด็กเล็ก ครูจึงต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิด มากกว่านักเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น สอดคล้องกับการจัดหลักสูตรของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสวนขยาย องค์กรักษ์ โดยหลักสูตรมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้เรียนเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 บูรณาการการเรียนการสอน และสร้างทักษะพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 เน้นทักษะพื้นฐาน และการประยุกต์ และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 การนำทักษะพื้นฐานไปประยุกต์ใช้ [11] ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ครูที่สอนในระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านมีวินัย และด้านใฝ่รู้ ใฝ่เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ครู ผู้บริหารและผู้ปกครองควรให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้กับนักเรียนในการปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ พลเมืองดีของชาติ ให้มากขึ้น
2. การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความซื่อสัตย์ ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองควรฝึกให้นักเรียนเป็นผู้พูดแต่สิ่งถูกต้องและเป็นความจริงเสมอ
3. การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านมีวินัย ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองควรดูแลให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ของโรงเรียน และสังคม

4. การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองควรฝึกให้นักเรียนหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น จากหนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร จากเทคโนโลยี หรือจากผู้รู้

5. การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านอยู่อย่างพอเพียง ครู ผู้บริหารและผู้ปกครอง ควรฝึกให้นักเรียนซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ที่ชำรุด

6. การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองควรให้นักเรียนแก้ไขงานที่บกพร่องให้ดียิ่งขึ้น

7. การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านรักความเป็นไทย ครู ผู้บริหารและผู้ปกครองควรฝึกให้นักเรียนหยุดให้ครูหรือผู้ใหญ่เดินก่อน เมื่อเดินสวนทางกับครูหรือผู้ใหญ่

8. การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านมีจิตสาธารณะ ครู ผู้บริหารและผู้ปกครองควรฝึกให้นักเรียน ช่วยดูแลรักษาความสะอาดของโรงเรียน หรือที่สาธารณะ ด้วยความเต็มใจ

9. การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านกล้าแสดงออก ครู ผู้บริหารและผู้ปกครองควรฝึกบุคลิกภาพดี และสามารถควบคุมอารมณ์ ให้นักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน
2. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ.
- [2] สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- [3] Yamane, Taro. (1967). *Statistics, An Introductory Analysis*, 2nd Ed., New York : Harper and Row.
- [4] สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- [5] คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2551). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน*. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา, 2(1), 25-33.
- [6] ดลยา จิตตะยโสธร. (2551). *บทบาททางเพศในทัศนะของนักจิตวิทยา วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 28(1), 195-206.
- [7] นิตยา สีระวัตร. (2555). *แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนแก้ววารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- [8] จุฑามณี พวงมะลิ. (2556). สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4.
การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [9] พัชราภรณ์ จะยังรัมย์. (2559). การศึกษาคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1.
วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- [10] โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2561). หลักสูตรประถมศึกษา ปีการศึกษา 2561.
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม).